

AUTOREGULACIÓ AL LLARG DE LA SEQÜÈNCIA D'APRENENTATGE

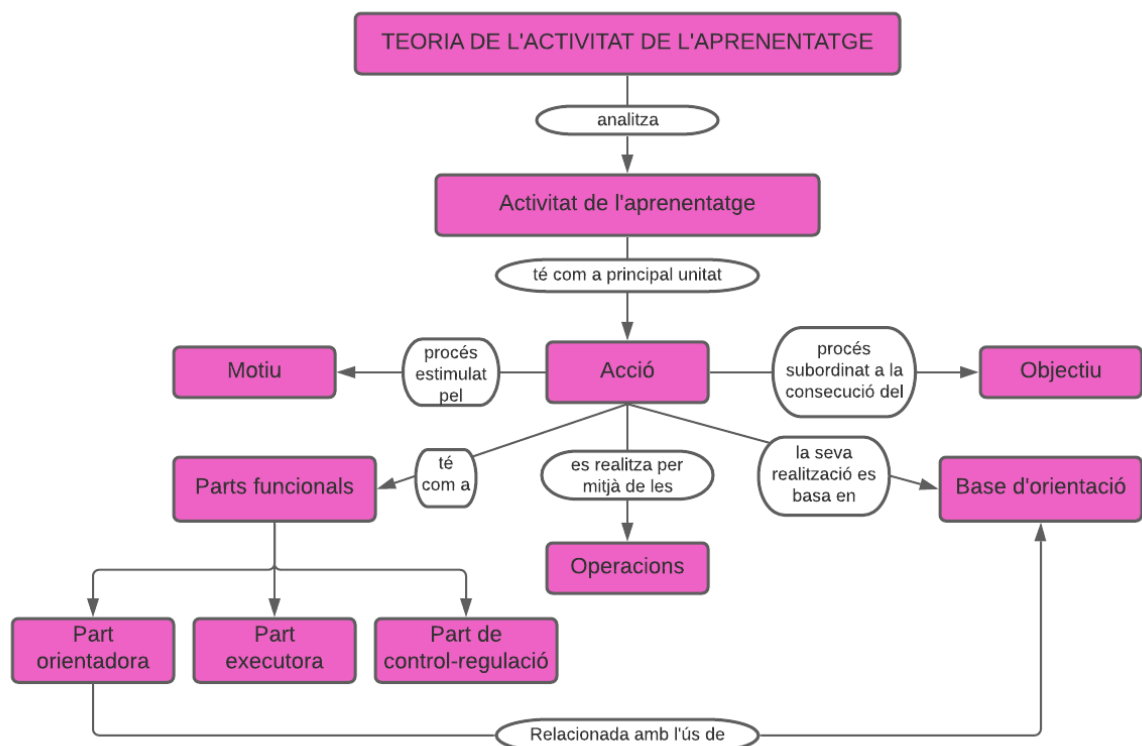
SABER-NE
MÉS

La teoria de l'activitat de l'aprenentatge (Vigotski, Leontiev, Talitzina i Luria) assenyala les accions com a principal element de l'aprenentatge. Són accions que s'encaminen a la consecució d'un objectiu que ha de donar resposta a una necessitat prèvia o motiu, i que tenen tres parts funcionals:

- La part orientadora. Abans d'emprendre una acció, cal representar-se en què consistirà i amb quina intenció es farà, i anticipar les operacions que caldrà fer i les estratègies que caldrà aplicar. En funció de la complexitat de l'acció, també caldrà planificar-la. Tots aquests elements, convenientment ordenats, constitueixen la base d'orientació que caldrà seguir.
- La part executora o acció pròpiament dita, que seguirà els passos de la base d'orientació que s'ha decidit aplicar.
- La part reguladora. Al llarg del procés, cal monitoritzar com s'està seguint la base d'orientació i s'estan aplicant les estratègies. També cal contrastar els resultats que s'estan obtenint amb els que s'havien previst i, si és necessari, modificar l'execució i replantejar l'orientació.

Dominar aquestes parts equival a ser capaç d'autoregular el procés d'aprenentatge. L'aprenent que incorpora l'autoregulació va construint un bon sistema personal d'aprenentatge i el va millorant progressivament fins a aconseguir un grau d'autonomia en la formació que li servirà per aprendre al llarg de tota la vida. És a dir, sap *aprendre a aprendre*.

Font: Avaluar per millorar la comunicació i facilitar l'aprenentatge.

Ensenyar l'alumnat a autoregular-se

Per ajudar l'alumnat a aprendre a autoregular-se és essencial la interacció amb el docent, que ha de ser constant al llarg de tota la situació o seqüència didàctica i es vehicula a través de la comunicació.

En aquesta interacció, el docent ajuda l'alumne a apropiar-se dels tres elements que permeten orientar l'acció, executar-la, controlar-la i regular-la: els objectius d'aprenentatge, les operacions d'anticipació i planificació de l'acció i els instruments i criteris d'avaluació:

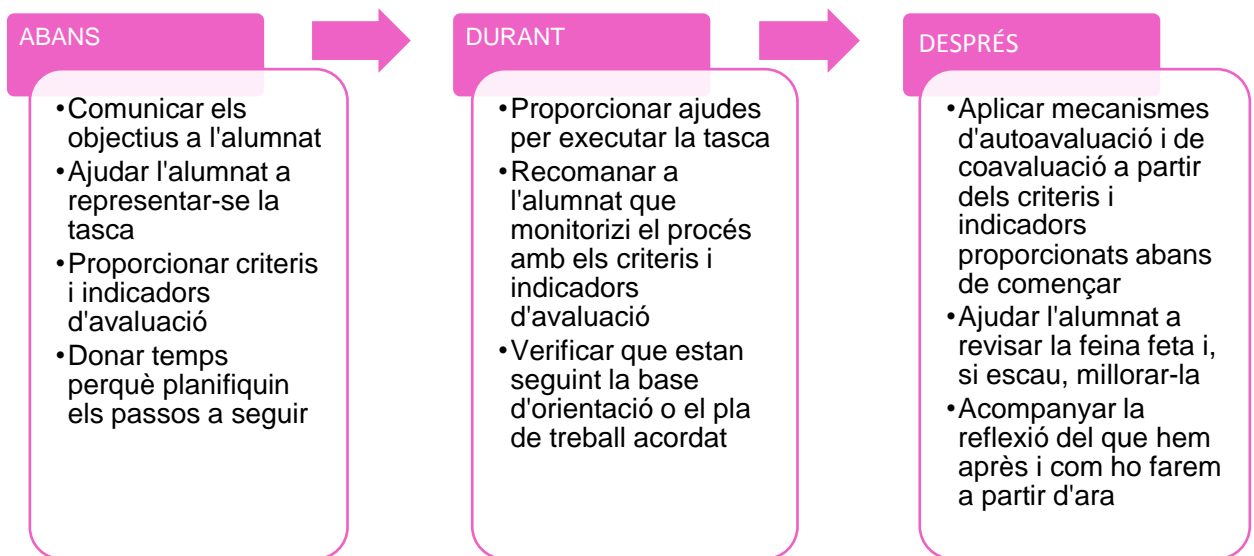
- a) **Orientar l'acció.** Una part important de l'alumnat necessita ajuda per representar-se les tasques que li proposem, anticipar allò que haurà de fer i planificar-ho abans de començar. Cal introduir, doncs, alguna activitat per comprovar que han entès l'encàrrec i que n'han planificat l'execució.

Un cop hagin entès què han de fer i hagin pres aquestes decisions, podran iniciar la tasca amb garanties d'èxit.

Les pluges d'idees i els organitzadors gràfics poden ser útils per acordar, de manera col·lectiva —ja que l'aprenentatge, com hem dit, es produeix

en interacció—, els elements que caldrà tenir en compte i el procés a seguir. Les bases d'orientació són instruments que presenten de manera gràfica els passos que caldrà fer i, d'aquesta manera, orienten l'execució de la tasca.

- b) **Executar la tasca.** Seguint el pla de treball fixat per l'alumne o pel grup, el pas següent és fer la feina.
En aquesta fase, a banda de la base d'orientació, són útils ajudes com ara pautes, referents visuals i eines de suport a la comunicació: llistes de paraules clau, iniciadors de frase, connectors, etc.
- c) **Controlar i regular.** Al llarg de tot el procés cal acompanyar l'alumne o el grup perquè monitoritzi la feina que fa i si li cal canviar d'estratègia o modificar el pla d'acció per tal d'aconseguir els objectius fixats.
Per això és important començar la seqüència didàctica compartint els objectius amb un llenguatge clar i entenedor per a tot l'alumnat i proporcionar criteris i indicadors d'avaluació que l'ajudin a comprovar, al llarg de tota la seqüència, si està seguint el procediment adequat i si està assolint els objectius. I, al final del procés, que li permetin valorar si ha complert adequadament l'encàrrec i si s'ha ajustat als criteris fixats.

Un bon exemple de la teoria de l'activitat el trobem en el procés d'escriptura, que, per produir textos reeixits, inclou les fases de planificació, textualització i revisió, així com la monitorització al llarg de tot el procés.

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA:

Us convidem a llegir aquests títols de referència per ampliar la informació:

- JORBA, J.; CASELLAS, E.; PRAT, A.; QUINQUER, D. (coords.) (2000). *Avaluar per millorar la comunicació i facilitar l'aprenentatge*. Bellaterra: Edicions de l'ICE de la UAB.
- QUINQUER, D. (2015). [Textos per llegir i aprendre. Introducció](#). Barcelona: Departament d'Ensenyament. [Consulta: 18/04/2021].
- SANMARTÍ, N. (2020). [Avaluar és aprendre. L'avaluació per millorar els aprenentatges de l'alumnat en el marc del currículum per competències](#). Barcelona: Departament d'Educació. [Consulta: 18/04/2021].
- TRESOR DE RECURSOS. [Condicions perquè una persona es pugui autoregular](#). [Consulta: 18/04/2021].